

ВСТАНОВЛЕННЯ ЦІЛЕЙ ТА ІДЕНТИФІКАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА

¹Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто процес встановлення цілей та ідентифікації бізнес-процесів підприємства на прикладі сучасного підприємства енергетичної галузі ТОВ «НЕСС ЕНЕРДЖІ». Класифіковано бізнес-процеси підприємства на основні та допоміжні. Обґрунтовано зміст та послідовність етапів впровадження бізнес-функцій і бізнес-процесів у діяльність підприємства.

Ключові слова: цілі, стратегія, бізнес-процес, управління, енергетичне підприємство, ефективність, конкурентоспроможність.

Abstract

The article considers the process of setting goals and identifying business processes of an enterprise on the example of a modern enterprise in the energy sector, NESS ENERGY LLC. The business processes of the enterprise are classified into main and auxiliary ones. The content and sequence of stages of implementation of business functions and business processes in the enterprise's activities are substantiated.

Keywords: goals, strategy, business process, management, energy enterprise, efficiency, competitiveness.

Вступ

Встановлення цілей відіграє ключову роль в управлінні бізнес-процесами підприємства та досягненні успіху, оскільки дозволяє визначити напрямок спрямування зусиль, створює базис для мотивації персоналу, допомагає розподілити ресурси (людські, фінансові, часові) відповідно до пріоритетів. На додачу до перелічених чинників, цілі служать критеріями успіху, за якими можна виміряти прогрес у реалізації бізнес-процесів та вчасно вносити корективи у стратегії. Саме цілі визначають перелік основних бізнес-процесів підприємства, без ідентифікації яких неможливо здійснювати господарську діяльність.

Питання управління бізнес-процесами та встановлення організаційних цілей є предметом тривалих наукових досліджень багатьох вчених, таких як О. Тур, А. Матусевич, О. Ревенко, В. Коюда, Д. Ван [1-4].

Результати дослідження

Розглянемо процес цілеутворення підприємства та ідентифікації його основних та допоміжних бізнес-процесів на прикладі сучасного підприємства енергетичної галузі ТОВ «НЕСС ЕНЕРДЖІ». Ця компанія – ліцензований постачальник електроенергії промисловим споживачам України, що працює на території усіх операторів систем розподілу, організатор балансуєчих груп та мікромереж, оператор комплексу battery energy storage. Підприємство входить до групи компаній KNESS, яка протягом 13 років своєї роботи в енергетичному секторі зарекомендувала себе як надійний бізнес партнер для багатьох підприємств України і за її межами, та втілила понад 1,2 ГВт проектів відновлюваної енергетики [5].

Процес цілеутворення підприємства – це складний, багатоетапний процес, що включає в себе формулювання місії, визначення цілей, стратегій, тактик та контрольних механізмів для досягнення цих цілей. На рис.1 наведено модель цілеутворення підприємства.

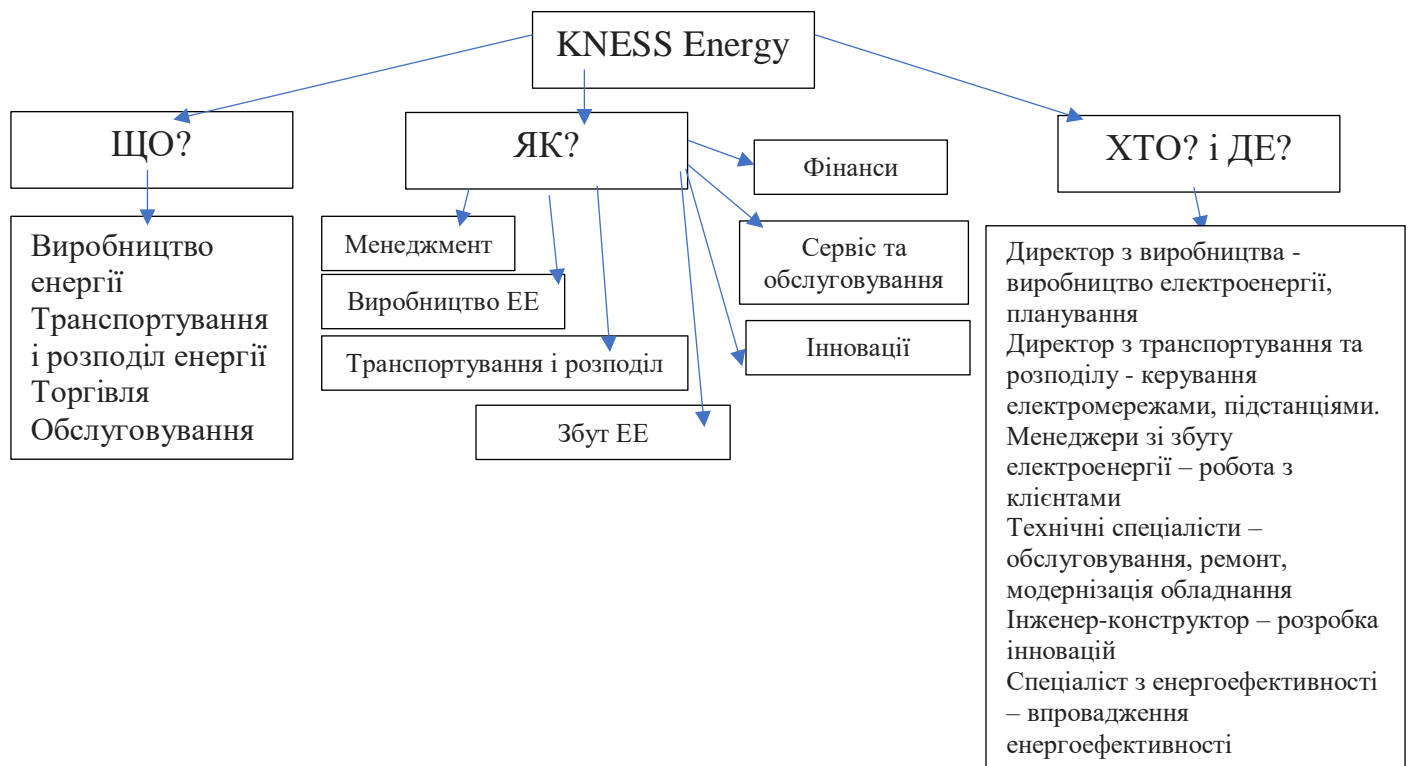

Рис. 1 Модель утворення бізнес-цілей підприємства ТОВ «НЕСС ЕНЕРДЖІ»

На основі інформації щодо основних бізнес-цілей можна ідентифікувати основні бізнес-процеси підприємства:

1. **Виробництво енергії.** Енергетична компанія є виробником відновлювальної електроенергії із сонячної енергії.
2. **Транспортування і розподіл енергії:** ТОВ «НЕСС ЕНЕРДЖІ» забезпечує транспортування електроенергії по мережах до споживачів. Окрім цього підприємство займається будівництвом та введенням в експлуатацію електромереж, підстанцій, сонячних мініелектростанцій, трансформаторних підстанцій.
3. **Торгівля енергією.** ТОВ «НЕСС ЕНЕРДЖІ» бере участь у торгівлі енергією на ринку електроенергії, включаючи закупівлю та продаж електроенергії на оптовому ринку, укладення угод на постачання енергії.
4. **Енергоефективність.** Підприємство надає послуги з енергоефективності, а саме, проведення аудиту енергоспоживання, консультації з оптимізації споживання енергії, встановлення енергоефективних та заощадливих сонячних колекторів.
5. **Обслуговування та ремонт.** Компанія проводить обслуговування та ремонт електроенергетичного обладнання, включаючи технічне обслуговування та модернізацію обладнання.
6. **Дослідження і розвиток.** Енергетична компанія KNESS Energy займається дослідженням та розробкою нових сучасних технологій в області виробництва, транспортування та споживання енергії, а зокрема, у сфері відновлюваних джерела енергії та системах збереження електроенергії.
7. **Фінанси.** Як і в будь-якій компанії, в KNESS Energy є фінансовий відділ, який включає в себе бухгалтерів та економістів, які відповідають за фінансову сторону підприємства, зокрема за фінансове планування та бухгалтерський облік.

У теорії управління бізнес-процесами найбільшого поширення набула класифікація бізнес-процесів підприємства на основні та допоміжні [1]. У таблиці 1 представлено поділ сукупності ідентифікованих бізнес-процесів ТОВ «НЕСС ЕНЕРДЖІ» згідно цієї класифікації.

Таблиця 1 – Основні та допоміжні бізнес-процеси ТОВ «НЕСС ЕНЕРДЖІ»

Основні бізнес-процеси		Допоміжні бізнес-процеси
Керуючі	Операційні	
Планування виробництва електроенергії	Запуск та моніторинг роботи енергетичних установок та обладнання. Проведення технічного обслуговування та ремонту установок для забезпечення безперебійної роботи.	Розробка та реалізація програм енергоефективності для клієнтів.
Планування основних та резервних маршрутів транспортування енергії до споживачів.	Проведення технічних інспекцій та ремонтних робіт для підтримки і надійності електромереж.	Моніторинг ринкової активності.
Аналіз ринкових цін та умов на електроенергію.	Укладення контрактів на купівлю та продаж енергії.	Проведення наукових досліджень у сфері виробництва та використання енергії.
Планування робіт та призначення технічного персоналу для обслуговування та ремонту обладнання.	Проведення планових і запобіжних заходів з обслуговування та ремонту обладнання.	Фінансове планування та бухгалтерський облік.

Важливе значення у процесі управління бізнес-процесами має врахування етапів бізнес-циклу, часу та послідовності їх реалізації. Етапи визначають послідовність упровадження різних бізнес-функцій і бізнес-процесів в межах підприємства [2]. Для енергетичної компанії ТОВ «НЕСС ЕНЕРДЖІ» вони можуть бути розміщені у наступній послідовності:

1. Оцінка потреб ринку і внутрішніх можливостей компанії.
2. Розробка стратегії розвитку.
3. Будівництво та модернізація енергетичних установок, мереж та супутньої інфраструктури.
4. Вироблення та постачання електроенергії споживачам.
5. Впровадження систем управління та моніторингу.
6. Розробка стратегій продажу енергії.
7. Запуск програм енергоефективності та обслуговування клієнтів.
8. Оптимізація бізнес-процесів.
9. Розширення географічного покриття та розширення асортименту послуг.
10. Постійний моніторинг ринкових тенденцій та внутрішньої ефективності [3].

Кожна з фаз має забезпечувати максимальне досягнення стратегічних цілей підприємства.

Визначення зв'язку між розподілом функцій та ролей (що, як, де, коли і хто має виконувати) є ключовим елементом для успішного управління бізнес-процесами в межах підприємства.

Наприклад, зв'язок між функцією (що робити) і організаційною структурою (де робити) вказує на те, що кожна бізнес-функція повинна бути чітко призначена конкретному підрозділу або відділу в межах організаційної структури. Наприклад, виробництво енергії має бути призначене відділу із виробництва електроенергії. Кожна бізнес-функція повинна мати відповідну роль або групу ролей, які відповідають за її виконання [4]. Наприклад, директор з виробництва енергії відповідає за виконання функцій, які

стосуються виробництва електроенергії. Бізнес-процес повинен бути пов'язаний з конкретними підрозділами або відділами в організаційній структурі, які відповідають за виконання цих процесів. Наприклад, процес транспортування енергії має бути пов'язане з відділом транспортування та розподілу енергії. Будь-яка фаза процесу повинна включати виконання певних бізнес-функцій. Наприклад, фаза «Розробка сучасної енергетичної інфраструктури» може включати функцію «Будівництво та модернізація енергетичних установок».

Розглянуті правила допоможуть встановити системний підхід до управління бізнес-процесами забезпечуючи ефективну координацію і спільну роботу різних функцій та підрозділів в межах підприємства.

Висновки

ТОВ «НЕСС ЕНЕРДЖІ» займається енергетичним бізнесом вже тривалий період часу. Конкурентоздатність підприємства великою мірою залежить від ефективного управління бізнес-процесами, розумного використання ресурсів та оптимізації виробничих процесів. Цілевстановлення є першим кроком управління бізнес-процесами енергетичного підприємства. Це ключовий етап, який визначає напрямок розвитку підприємства, ставить перед ним чіткі завдання та критерії успіху. Для кожного бізнес-процесу, в свою чергу, доцільно визначати конкретні цілі, які допоможуть досягти стратегічних цілей. Наприклад, для процесу виробництва енергії цілі можуть включати зниження часу на обслуговування обладнання або підвищення ефективності використання ресурсів. Саме цей напрям на даний момент є перспективним для подальших наукових досліджень у сфері управління бізнес-процесами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Тур О. В., Матусевич А. С. Управління бізнес-процесами на підприємстві. Ефективна економіка. 2018. № 6. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6415> (дата звернення: 09.05.2024).
2. Ван Д, Світові тенденції в управлінні бізнес-процесами підприємства. Бізнес-інформ. - №10. – 2020. – С. 407-412.
3. Ревенко О. В. Теоретико-методичні аспекти здійснення реінжинірингу бізнес-процесів підприємства. Економіка та управління підприємствами. Випуск 60. – 2021. – С. 109-117.
4. Коюда В. О. Бізнес-процеси сучасного промислового підприємства. Бізнес-інформ. – 2018. - №1. – С. 302-311.
5. Офіційний сайт ТОВ «НЕСС ЕНЕРДЖІ» URL: <https://trading.kness.energy/pro-nas/> (дата звернення: 09.05.2024).

Шварц Ірина Володимирівна - кандидат економічних наук, доцент Вінницького національного технічного університету, Вінниця, e-mail: shvarz@vntu.edu.ua

Шепета Ірина Олегівна - студентка групи MBA-22мз, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця,

Shvarts Iryna Volodimirivna - PhD in Economics, Associate Professor of Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: shvarz@vntu.edu.ua

Shepeta Iryna Olehivna - student of the MBA-22mz group, faculty of Management and Information Security, Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa, e-mail: shepeta_ira@gmail.com